

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РАДА ДИРЕКТОРІВ ЗАКЛАДІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Ради директорів ЗФПО

Одеської області

 Йосип ДИДИШКО

«10» травня 2024р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПРОВЕДЕННЯ ОГЛЯДУ-КОНКУРСУ МЕТОДИЧНИХ
РОЗРОБОК ТА ЕЛЕКТРОННИХ НАВЧАЛЬНИХ
ПОСІБНИКІВ СЕРЕД
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ФАХОВОЇ
ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Одеса
2024

Розробники:

Зелінська С.В. – методист Одеського фахового коледжу транспортних технологій, базового навчального закладу Ради директорів ЗФПО;

Кривченко А.Ю. – викладач комп'ютерних дисциплін Одеського технічного фахового коледжу ОНТУ

Положення визначає вимоги до творчих робіт та процедуру проведення їх конкурсного відбору в системі ЗФПО Одеської області.

Положення розроблено у 2021 році, зміни та доповнення до Положення внесені в березні 2023 року, в травні 2024 року.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
1 Загальні положення	4
2 Організація та умови проведення огляду – конкурсу	4
3 Вимоги щодо оформлення та структура методичних матеріалів	6
4 Види електронних навчальних посібників (видань)	7
5 Загальні вимоги до електронних навчальних посібників	8
6 Загальні критерії оцінювання методичних розробок та електронних навчальних посібників	9
7 Порядок подання матеріалів на обласний огляд-конкурс	9
8 Підведення підсумків і нагородження переможців	10
<i>ДОДАТОК А Заявка</i>	<i>11</i>
<i>ДОДАТОК Б Критерії оцінювання методичних матеріалів.....</i>	<i>12</i>
<i>ДОДАТОК В Критерії оцінювання.....</i>	<i>13</i>
<i>ДОДАТОК Г_Оформлення звороту титульної сторінки</i>	<i>14</i>
<i>ДОДАТОК Д Зразок схеми рецензії на методичний матеріал.....</i>	<i>15</i>
<i>ДОДАТОК Е Супровідний лист</i>	<i>16</i>

ВСТУП

Основні завдання методичної роботи ґрунтуються на Законі України "Про освіту", «Про фахову передвищу освіту», Положенні про методичну роботу та на інших документах, які стосуються проблем розбудови вітчизняної освіти. Професія педагога - одна із тих професій, які вимагають постійного удосконалення. Швидкий розвиток науки, поява новітніх виробничих технологій, нові вимоги до фахівця будь-якої галузі виробництва формують те соціальне замовлення суспільства освіти, яке вимагає нових підходів до процесів навчання, виховання та розвитку особистості. Щоб відповідати цим вимогам, кожному педагогу необхідно постійно удосконалювати свою педагогічну майстерність, збагачувати свій методичний арсенал.

Таким чином, основним завданням методичної роботи є допомога педагогу у створенні індивідуальної творчої лабораторії, в якій би він міг вивчати та впроваджувати у власну педагогічну практику досягнення передового педагогічного досвіду, педагогічної та суміжних із нею наук, проводити власні експериментальні дослідження, на основі яких вибудовувати індивідуальний творчий стиль, що дозволяло б йому бути на висоті поставлених перед ним освітніх завдань.

Така діяльність стимулює викладачів до:

- ознайомлення з новітніми освітніми технологіями, методиками, стратегіями, тактиками, методами, прийомами педагогічної діяльності;
- використання здобутків української національної школи та культури для формування духовного світу патріота і громадянина Української держави;
- оволодіння науково-дослідними навичками, які б забезпечували не лише засвоєння напрацьованого передового педагогічного досвіду, а й формування власного творчого почерку в педагогічній діяльності;
- знайомство із творчою лабораторією колег.

Одним із шляхів поліпшення якості педагогічного процесу у визначених рамках особистої професійної діяльності є проведення огляду – конкурсу методичних матеріалів.

1 Загальні положення

1.1. Положення визначає вимоги до творчих робіт та процедуру проведення їх конкурсного відбору в системі ЗФПО Одеської області.

1.2. Мета огляду-конкурсу:

- підвищення професійної майстерності педагогів закладів освіти, розвиток їх творчого потенціалу;
- виявлення та поширення серед викладачів кращого педагогічного досвіду;
- удосконалення навчально-виховного процесу та методичної роботи в закладах освіти;
- поліпшення науково-методичного супроводу навчально-виховного процесу та підвищення якості надання освітніх послуг;
- створення банку методичних матеріалів викладачів закладів освіти;
- підтримка творчо працюючих педагогів ЗФПО Одеської області.

1.3 Завдання конкурсу:

- Мотивація педагогічних працівників до впровадження в навчально-виховний процес інноваційних педагогічних технологій;
- Активізація методичної роботи;
- Залучення широкого кола педагогів до створення сучасних навчально-методичних матеріалів;
- Пропагування, впровадження досягнень кращих викладачів-новаторів.
- Сприяння обміну педагогічним досвідом між викладачами.

1.4 Безпосереднє керівництво конкурсом здійснює Рада директорів закладів фахової передвищої освіти Одеської області.

2 Організація та умови проведення огляду – конкурсу

2.1. Конкурс проходить протягом навчального року у два етапи:

- відбірковий (у закладі освіти)
- заключний (у Раді директорів, на базі Одеського фахового коледжу транспортних технологій) з 27 травня по 5 червня

2.2. У Конкурсі можуть брати участь викладачі, вихователі, бібліотекарі, майстри практичного навчання (виробничого), окремі автори, авторські колективи, тощо.

2.3. Учасником конкурсу може бути як один автор, так і група авторів.

2.4 На конкурс можуть бути представлені роботи, виконані протягом 2022-2023 (які не брали участі в конкурсі в даному навчальному році), 2023-2024 навчальних років.

2.5. У конкурсі беруть участь творчі роботи за номінаціями:

- **сучасні засоби унаочнення** (мультимедійні презентації, відеосупровід занять, відеолекції, буктрейлери, атласи, плакати, посібники у схемах і таблицях тощо);
- **інноватика в організації дистанційного навчання здобувачів освіти;**
- **інноватика в організації практичного навчання здобувачів освіти** (комплекси методичного забезпечення різних видів практик (навчальна, виробнича, переддипломна), електронні практикуми, робочі зошити для лабораторних і практичних занять, звіти-щоденники;
- **Інноватика в організації індивідуальної роботи здобувачів фахової передвищої освіти при виконанні курсових та кваліфікаційних робіт ;**
- **інноватика в організації позааудиторної (гурткової) роботи з навчальної дисципліни ;**
- **інноватика в організації виховної роботи закладу освіти;**
- **педагогічний досвід та інноваційна діяльність викладача** (педагогічні, методологічні дослідження);
- **інноваційна діяльність методичного кабінету;**
- **інноваційна діяльність циклових комісій;**
- **інноваційна діяльність бібліотек;**
- **Електронні навчальні посібники.**

2.6. Творчі роботи конкурсу оцінюються згідно з критеріями (ДОДАТОК Б, ДОДАТОК В)

2.7. Конкурс в закладі освіти (перший етап) проводиться за Положенням , яке розробляє заклад освіти.

2.8. За результатами відбіркового етапу матеріали переможців подають до Ради директорів з **27 травня по 31 травня 2024 р.**

2.9. За результатами відбіркового етапу, для участі у обласному (другому) етапі конкурсу, заклади освіти направляють до робочої групи **одну роботу із кожної номінації.**

2.10. Матеріали, представлені на конкурс, повинні бути розглянуті та схвалені методичною радою закладу освіти, мати відповідну зовнішню рецензію .

3 Вимоги щодо оформлення та структура методичних матеріалів

3.1 Для участі в огляді-конкурсі надаються методичні матеріали, виконані державною мовою з урахуванням вимог сучасного українського правопису.

3.2 Всі матеріали повинні бути естетично оформлені, набрані на комп'ютері, відредаговані, зброшуровані та подані в паперовому варіанті (у форматі А-4 або А-5 (Microsoft Word або Arial) в одному примірнику шрифтом 14 р з 1,5 міжрядковим інтервалом.

Рекомендовано на сторінках використовувати береги такої ширини, не менше, мм:

- 20 – лівий
- 10 – правий
- 20 – верхній та нижній.

3.3 Структура матеріалів передбачає:

3.3.1 Титульну сторінку, на якій вказується повна назва міністерства, закладу освіти, тема роботи, рік виконання. Для матеріалів навчально – методичного комплексу вказати спеціальність і форму навчання.

3.3.2 Наступна сторінка дублює титульну за змістом і формою, але на звороті титульної сторінки вказати прізвище, ім'я та по-батькові автора, рецензентів, коротку анотацію, у лівому нижньому куті вказати гриф погодження цикловою комісією або методичною радою (ДОДАТОК Г).

3.3.3 Зміст або тематичний план.

3.3.4 Вступ, де розкривається тема, мета і основні завдання.

3.3.5 Основна частина, яка за змістом повинна відповідати темі, підпорядковуватися основній меті та завданням, містити опис методики викладання навчального матеріалу (розділу або його частин) та виховання.

3.3.6 Якщо робота містить додатки, то кожний додаток починають з нової сторінки, слово ДОДАТОК пишуть по центру, послідовно позначають великими літерами українського алфавіту. Кожний додаток має тематичний заголовок. Посилання на додатки у текстовій частині роботи є обов'язковими.

3.3.7 Всі ілюстрації тексту (фотографії, схеми тощо) називають рисунками і нумеруються послідовно. Номер і назву рисунку пишуть під графічним зображенням.

3.3.8 Список використаної літератури та електронних ресурсів, який розміщують в кінці роботи в алфавітному порядку в такій послідовності: прізвище, ініціали автора, повна назва книги (без лапок), місце видання, видавництво, рік видання.

3.3.9 Рецензія спеціаліста на методичну розробку (ДОДАТОК Д).

4 Види електронних навчальних посібників (видань)

До електронних навчальних видань належать електронні видання, які відповідають конкретній навчальній дисципліні або її частині відповідно до навчального плану, зокрема:

- електронні навчально-методичні комплекси (інформаційно-дидактичні ресурси дисципліни у формі електронного видання);
 - електронні підручники;
 - електронні навчальні посібники;
 - електронні конспекти (матеріали) лекцій;
 - електронні довідкові матеріали (довідники, наукові монографії, хрестоматії, енциклопедії, атласи тощо);
 - електронні тренажери та/або віртуальні (імітаційні) лабораторні роботи;
 - електронні практикуми;
 - методичні вказівки та інструкції до лабораторного практикуму або практичних робіт із навчальної дисципліни або її частини;
 - методичні вказівки та завдання до контрольних-розрахункових робіт, комплекси контрольних та розрахунково-графічних робіт з окремих навчальних дисциплін або їх сукупностей;
 - методичні вказівки та завдання для курсових робіт;
 - методичні вказівки до різних видів практик;
 - методичні вказівки до дипломного проектування;
 - тести для поточного, модульного та семестрового контролю з дисципліни.
- Електронний підручник – електронне навчальне видання із систематизованим викладом дисципліни (її розділу, частини), що відповідає навчальній програмі та офіційно затверджене як таке видання (Міністерством освіти і науки України), у зручній для вивчення і викладання формі.

Електронний навчальний посібник – електронне видання, призначене для допомоги у практичній діяльності чи в оволодінні навчальною дисципліною, матеріал в якому викладений у зручній для вивчення і викладання формі. Електронний навчальний посібник доповнює або частково замінює підручник, відповідно до навчальної програми дисципліни (або декількох навчальних дисциплін) містить систематизований виклад її (їх) певних розділів.

Електронний конспект лекцій – електронне навчальне видання, що структуроване за темами лекцій, та відображає зміст лекцій, передбачених робочою навчальною програмою дисципліни для конкретної форми навчання.

Електронні довідкові матеріали – електронне навчальне видання, яке містить короткі відомості наукового і прикладного характеру, щодо однієї або декількох навчальних дисциплін.

Електронний тренажер (віртуальна лабораторна робота) – електронне навчальне видання, призначене для формування і закріплення практичних навичок після попереднього засвоєння теоретичного матеріалу.

Електронний практикум – електронне навчальне видання, яке містить практичні завдання і вправи, що сприяють засвоєнню відповідного теоретичного матеріалу. Методичні вказівки (рекомендації) для самостійної роботи студентів – електронне навчальне видання, яке містить інструктивні та методичні матеріали, необхідні для організації виконання студентом різних видів робіт, передбачених навчальною програмою.

Методичні вказівки та завдання для курсових робіт – електронне навчальне видання, яке містить інструктивні та методичні матеріали, необхідні для організації самостійної роботи студента над виконанням курсових проєктів або робіт.

Тести для поточного, модульного та семестрового контролю з дисципліни – сукупність тестових завдань, призначених для вхідного, проміжного і підсумкового самоконтролю рівня знань.

5 Загальні вимоги до електронних навчальних посібників

5.1 Представлені на конкурс електронні навчальні посібники (видання) мають відповідати вимогам чинного законодавства України в галузі освіти.

5.2 Вимоги до електронних навчально-методичних видань аналогічні вимогам, які висуваються до друкованих навчально-методичних робіт. Але наповнення, структура, склад електронного посібника будуть відрізнятися від друкованого, адже він повинен містити новітні мультимедійні технології – гіперпосилання, інтерактивні вкладки, закладки тощо.

5.3 У розробленні електронних навчальних посібників можуть брати участь викладачі і співробітники, авторські творчі колективи викладачів.

5.4 Оцінювання електронних навчальних посібників, представлених на Конкурс здійснюється за такими критеріями:

- технологічність (структура, наявність необхідних елементів (частин).
- зміст віртуального ресурсу (підбір матеріалу, інформативність, зрозумілість і чіткість інформації, грамотність, можливість вибору мови);
- практичність та зручність користування;

- якість та вичерпність змістовного наповнення (відповідність програмі навчальної дисципліни, робочій програмі – обґрунтування доцільності інформаційного ресурсу (елементу) системи дистанційного навчання;

5.5 Електронні навчальні посібники (активне посилання на платформу, на якій розміщена конкурсна робота) надсилати на електронну адресу konkurs.rd@gmail.com в період з **27 травня по 31 травня 2024 р.**

5.6 Роботи, які не відповідають вимогам, визначеним цим Положенням, конкурсним журі не розглядаються.

6 Загальні критерії оцінювання методичних розробок та електронних навчальних посібників

6.1 Актуальність теми. Актуальність означає важливість, практичну значимість проблеми, що вивчається (або розглядається).

6.2 Науково – методичний рівень. Ця вимога означає, що автор повинен розкрити тему на сучасному рівні розвитку відповідної науки: достатньо повно розкрити основні поняття і терміни, що стосуються проблеми, включити у зміст матеріалу тільки об'єктивні факти і реальні практичні приклади; систематизувати та проаналізувати різні думки і підходи, сформулювати власну точку зору на проблему.

6.3 Зміст та практичне застосування. Матеріал роботи повинен викладатися послідовно, логічно взаємопов'язувати окремі частини, повністю розкривати тему роботи. На основі аналізу та узагальнень висловити пропозиції щодо практичного застосування даної розробки, спрогнозувати результат.

6.4 Новаторство технології чи методики.

6.5 Грамотність і естетичність оформлення. Це важлива вимога до методичної розробки, що підвищує її якість. Необхідно дотримуватися правил цитування, оформлення списку використаної літератури.

7 Порядок подання матеріалів на обласний огляд-конкурс

7.1 Заявки на огляд – конкурс надсилати на електронну адресу konkurs.rd@gmail.com (зразок заявки додається -ДОДАТОК А) до 31 травня 2024 року.

7.2 Друковані роботи представити до Ради директорів ЗФПО Одеської області (м.Одеса, пл.Олексіївська,17) в період з **27 травня по 31 травня 2024 р.**

7.3 Електронні навчальні посібники (активне посилання на платформу, на якій розміщена конкурсна робота) надсилати на електронну адресу

konkurs.rd@gmail.com в період з **27 травня по 31 травня 2024 р.** (Зразок супровідного листа до електронних навчальних посібників додається - ДОДАТОК Е).

7.4 Роботи, подані пізніше зазначеного терміну, експертною комісією не розглядаються.

7.5 Роботи, які офіційно представлені на обласний огляд-конкурс кращих методичних розробок та електронних навчальних посібників серед педагогічних працівників ЗФПО Одеської області експонуються одноразово.

8 Підведення підсумків і нагородження переможців

8.1 За результатами Конкурсу визначаються переможці (три призові місця з кожної номінації) та призери.

8.2 Визначення переможців огляду-конкурсу відбувається з урахуванням спеціальностей.

8.3 Атестаційним комісіям навчальних закладів рекомендовано враховувати результати участі в огляді-конкурсі під час проходження атестації педагогічних працівників.

ДОДАТОК А ЗАЯВКА

(повна назва закладу освіти)

направляє на огляд-конкурс методичних розробок та електронних навчальних посібників серед педагогічних працівників ЗФПО Одеської області у 2023-2024 н.р.

№	Прізвище та ініціали викладача	Представлена робота
1. Сучасні засоби унаочнення		
1.1		
2. Інноватика в організації дистанційного навчання здобувачів освіти		
2.1		
3. Інноватика в організації практичного навчання здобувачів освіти		
3.1		
4. Інноватика в організації індивідуальної роботи здобувачів фахової перед вищої освіти при виконанні курсових та кваліфікаційних робіт		
4.1		
5. Інноватика в організації позааудиторної (гурткової) роботи з навчальної дисципліни		
5.1		
6. Інноватика в організації виховної роботи закладу освіти		
6.1		
7. Педагогічний досвід та інноваційна діяльність викладача		
7.1		
8. Інноваційна діяльність методичного кабінету		
8.1		
9. Інноваційна діяльність циклових комісій		
9.1		
10. Інноваційна діяльність бібліотек		
10.1		
11. Електронні навчальні посібники		
11.1		

Заступник
директора з НР

ДОДАТОК Б
Критерії оцінювання методичних матеріалів

Зміст	Максимальна кількість балів
1 Науково – методичний рівень.	5
2 Професійна спрямованість.	10
3 Доступність змісту методичного матеріалу.	5
4 Наявність і рівень розроблених автором нових сучасних технологій навчання.	5
5 Відповідність методичного матеріалу вимогам стандартів освіти та даному Положенню.	5
6 Повнота і новизна змісту, його актуальність.	5
7 Можливість використання в практичній роботі. Очікувана результативність.	5
8 Естетичність виконання, мовна грамотність.	5
9 Наявність та якість ілюстрованих матеріалів.	5
Всього	50

ДОДАТОК В
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
«ОСВІТНІЙ ВЕБ-САЙТ (викладача (дисципліни), структурного підрозділу)»

Зміст	Максимальна кількість балів	Примітка
Структура і навігація (наявність інформації на усіх сторінках, правильна структура сайту, зручність розміщення навігаційного меню, наявність системи пошуку та відбору (фільтрації) інформації, банерів інших корисних посилань (лінків), безперебійна робота сайту в сучасних популярних браузерях та мобільних пристроях, видимість сайту для пошукових систем, зручний домен)	5	
Інформаційне наповнення (контент) (навчально-методичне забезпечення, інформація для здобувачів освіти, викладачів, матеріали позааудиторної, дослідної, виховної роботи тощо)	15	
Дизайн (сучасне дизайнерське рішення, витримка кольорів, шрифту, графіки в єдиному стилі, непереобтяженість сторінок інформацією (особливо стосується головних сторінок), відсутність сторонньої банерної чи іншої реклами, агресивної анімації та автоматичного програвання відео- чи аудіо-)	5	
Динамічність та інтерактивність (частота оновлення сайту, ведення гостьової книги (коментарі, запитання, відповіді, зворотний зв'язок, можливості голосування на сайті)	5	
Всього	30	

Примітка:

на титульному аркуші пояснювальної записки вказати адресу сайту.

ДОДАТОК Г

Оформлення звороту титульної сторінки

Укладач: Петрова Оксана Ігорівна, викладач математики, кваліфікаційна категорія - «спеціаліст вищої категорії»

Рецензент: Колесник В'ячеслав Володимирович, викладач математики, кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», викладач-методист

Зошит містить практичні завдання з усіх тем навчальної дисципліни «Вища математика» згідно з освітньо-професійною програмою для здобувачів освіти спеціальності 123 «Комп'ютерна інженерія». Завдання підібрані у такому порядку і за ступенем складності, що дозволяють використовувати їх під час опанування нового матеріалу, повторення, закріплення, підготовки до контрольної роботи та самостійної роботи здобувачів освіти на заняттях.

ПОГОДЖЕНО

Протокол засідання

циклової комісії

природничо-математичних

дисциплін

06.09.2023 № 1

ДОДАТОК Д
Зразок схеми рецензії на методичний матеріал

Автор _____

Назва роботи _____

Об'єм роботи _____

Рецензент _____

Короткий виклад змісту роботи _____

Новизна і актуальність роботи _____

Науковість змісту роботи _____

Відповідність вимогам основних принципів педагогіки, раціональність методичних прийомів вивчення навчального матеріалу або проведення виховних заходів, розвитку самостійності мислення і пізнавальної діяльності студентів

Логічна і дидактична послідовність матеріалу _____

Недоліки, допущені в роботі _____

Рекомендації для подальшого використання даної розробки _____

" ____ " _____ 20 ____ р.
(дата)

(підпис рецензента)

ДОДАТОК Е
СУПРОВІДНИЙ ЛИСТ
до електронних навчальних посібників
(надсилати на електронну адресу konkurs.rd@gmail.com)

1.	Повна назва закладу фахової передвищої освіти	
2.	Прізвище, ім'я, по-батькові автора	
3.	Назва проєкту (роботи)	
4.	Галузі знань та навчальні дисципліни, зміст яких включено у проєкт (роботу)	
5.	Опис (практичний чи теоретичний результат), його значення.	
6.	У чому полягає особистісне значення проєкту (роботи) для здобувачів освіти (чому вирішили його виконувати)?	
7.	Активне посилання на платформу, на якій розміщена конкурсна робота	